

Nacionalni park "Durmitor" ugrožen

Planina Durmitor i rijeka Tara predstavljaju najzanimljivije prirodne fenomene u Crnoj Gori, Balkanskom poluostrvu, a i šire. Najširoj javnosti su poznati po grandioznom kanjonu Tare, koji je po dubini (1300 m) drugi u svijetu, iza kanjona Kolorado, kao i po Bobotovom kuku (2523 m) - jednom od najviših vrhova u Crnoj Gori. Prirodne vrijednosti Durmitora i rijeke Tare dobile su dvostruko međunarodno priznanje i potvrdu. Naime, basen rijeke Tare je pod UNESCO zaštitom u okviru programa "Čovjek i biosfera" od 1977. godine,

a

Nacionalni park "Durmitor" je 1980. godine upisan na UNESCO Listu svjetske baštine, kao prirodno dobro izuzetne univerzalne vrijednosti. Sama rijeka Tara je prepoznata kao kraljica evropskih rijeka, s pravom prozvana "Suzom Evrope" .

Procjenjuje se da na ovom području raste više od 1.500 biljnih vrsta. Rijetke vrste su ***munika, tisa, kalika, bor krivulj i planinska kleka.***

Na livadama i u stijenama Durmitora rastu mnoge endemske vrste: ***durmitorska divizma, Nikolina ljubičica, crnogorski zvončić, Malijev jeremičak, tarski zvončić, gospina papučica, puzavo zvonce.***

Ovaj kraj je naseljen i raznovrsnom faunom. Oko 300 životinjskih vrsta je zaštićeno. Po zanimljivosti i bogatstvu, prvo mjesto pripada beskičmenjacima, sa

velikim brojem reliktnih i endemskih vrsta. Životinjski svijet sisara čine medvjed, divokoza, srna, vuk, zec, divlja svinja, kuna, lisica, puh i druge, dok je ***vidra***, živi u rijeci Tari među raritetima u Evropi. Na Durmitorskom području živi i 168 vrsta ptica, a među raritetima su ***veliki tetrijeb, suri orao, soko, krstokljun...***

koja

U Bibliji jasno piše, da poštuješ sve što diše.

**Dišu znajte i krzneni i perjani.
Učio si iz prirode,
da i lišće ima pore,
Zato budi dobar ti,
da ne bi naši krzneni
prijatelji veliki,
zbog tvog nemara ispaštali !**

U barama i jezerima na Durmitoru, mogu se sresti rariteti kao sto je **planinski mrmoljak** ili **triton**, vodozemci, koji predstavljaju postglacijalni relik, i koji su pod zaštitu

Na žalost, negativni uticaj čovjeka na prirodu u ovim krajevima može dovesti do velikih i zastrašujućih posljedica. Iako je još davne 1992. godine upravo na Žabljaku Crna Gora proglašena ekološkom državom, područje Nacionalnog parka "Durmitor" danas razdiru divlja gradnja, nelegalna sječa šume i krivolov.

Smanjenjem teritorije nacionalnog parka, koje se planira, UNESCO bi Durmitor mogao da skinu sa liste.

Ovo su samo neki od primjera **uništavanja biodiverziteta**:

Urbanizacija ima višestruko negativan uticaj na biodiverzitet: neposredno uništavanje staništa, fragmentacija staništa uz „ podjele populacije"... U Crnoj Gori posljednjih godina postoji porast **nelegalne gradnje** u zaštićenim oblastima- **NP „Durmitor”** , koji se odlikuje bogatim biodiverzitetom. Ptice plaćaju danak **legalnoj i ilegalnoj urbanizaciji**, lošem gazdovanju i sječi šume na ovoj planini. Opstanak mnogih je pod znakom pitanja.

Najgore posljedice po **nestručno** pastrmka, koja je **jezero, na Durmitoru, populaciju alpskog mrmoljka.**

biodiverzitet imalo je **poribljavanje**. Kalifornijska introdukovana u **Vražije** potpuno je **uništila stenoendemičnog, reliktnog**

Krivolov je bitan faktor u uništenju biodiverziteta ovog staništa. Promjene su nastale kod vrsta koje naseljavaju šume, što govori o drastičnoj sječi (legalnoj i ilegalnoj) na ovoj planini. Turizam na jezerima otjerao je **patku dupljašicu**, koja već 50 godina ne gnijezdi na Durmitoru. Na Durmitoru već 40 godina ne gnijezdi ni tetrijeb, a nestali su svi lešinari i crvenokljuna galica. I danas su najugroženije one vrste vezane za šume: **tetrijebi, sove, troprsti djetlić** i dr.

Isidora Anđelić (1996) i Sofija Rondović (1996)
SMŠ „ 17. septembar” Žabljak